

Asia: VN/27452/2020-OM-548

Julkisuuslain salassapitoperusteiden uudistustarpeiden kartoitus

Lausunnonantajan lausunto

Mitkä ovat mielestänne nykyisten julkisuuslain 24 §:n salassapitoperusteiden kehittämistarpeet? Puuttuuko nykyisistä salassapitosäännöksistä jotain olennaista? Kuvailkaa ja perustelkaa kehittämistarvetta mahdollisimman konkreettisesti.

Tieto- ja viestintäjärjestelmien turvajärjestelyjä koskevat ja niiden toteuttamiseen vaikuttavat tiedot olisi hyvä olla vielä kattavammin kuvattu uudessa lainsäädännössä. Varautumiseen liittyvät tiedot pitäisi säätää nykyistä selkeämmin salassa pidettäviksi.

Sisäisen tarkastuksen luottamuksellisuus voi vaarantua, mikäli sisäisen tarkastuksen asiakirjat ovat julkisia. Tilintarkastajan tehtäviin kuuluu muun muassa kunnan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan arviointi. Näihin liittyvien puutteiden yksityiskohtainen käsittely julkisuudessa tai tietojen luovuttaminen tietopyyntöjen perusteella voi muodostaa merkittävän riskin organisaation toiminnalle. Sisäisen tarkastuksen ja ilmoittajansuojelulainsäädännön salassapitosäännökset eroavat toisistaan.

Yksityiselämää koskevia tietoja säätelevä normi on liian yleisellä tasolla ja voi aiheuttaa, että asiakirjoja joudutaan merkitsemään salassa pidettäviksi liian laajasti. Yhteystietojen osalta jää avoimeksi, voiko normi koskea muitakin yhteystietoja kuin turvakiellon omaavan henkilön yhteystietoja ja esim. salassa pidettävää puhelinnumeroa.

Lakiin tulisi lisätä yksiselitteisemmät salassapitoperusteet julkisen sektorin digitaalisen infrastruktuurin suojaamiseksi: järjestelmien haavoittuvuudet, tietoturvasuunnitelmat ja riskianalyysit, jne.

Jos julkisuuslain soveltamisalaa muutettaisiin mietinnössä ehdotetulla tavalla (Oikeusministeriön julkaisuja 2023:32, lakiehdotuksen 5 §), millaisia muutoksia tämä edellyttäisi salassapitoperusteisiin? Kuvailkaa ja perustelkaa muutostarvetta mahdollisimman konkreettisesti.

-

Oletteko tunnistaneeet tietojen tai asiakirjojen salassapitoa koskevaa erityislainsäädäntöä, joka on ristiriidassa julkisuuslain salassapitosäännösten kanssa? Jos julkisuuslain soveltamisalaa muutettaisiin mietinnössä ehdotetulla tavalla (Oikeusministeriön julkaisuja 2023:32, lakiehdotuksen 5 §), aiheutuisiko soveltamisalan muutoksesta konkreettisia ristiriitoja nykyisen erityislainsäädännön kanssa tai tarvetta tarkentaa erityislainsäädäntöä?

Esitutinnan osalta samat tiedot ja asiakirjat voivat olla toisessa viranomaisessa julkisia ja toisessa salassa pidettäviä. Julkisyhteisö voi joutua yksityistä huonompaan asemaan julkisuussäännösten vuoksi esitutkintavaiheessa.

EU:n tietosuoja-asetuksen ja julkisuuslain termien yhteensovittamiseen tulisi kiinnittää huomiota, samoin myös salassapitoperusteisiin esim. erityisten henkilötietojen osalta.

Saranpää Toni
Pohjois-Pohjanmaan liitto